

FILMSKI FESTIVAL CANNES 2018

Delavske drame in mali kriminalci

S podelitvijo nagrad, čislanih zlatih palm, se bo nocoj sklenil mednarodni filmski festival v Cannesu. Kako bo presojala žirija avstralske zvezdnice Cate Blanchett, bo zanimivo videti, canski festival namreč že dolgo ni ponudil tako političnega in odkrito aktivističnega (oziroma antikapitalističnega) tekmovalnega programa. Tovrstno težo ima praviloma Berlinale, toda letos sta si giganta očitno zamenjala vlogi.

✎ **Simon Popek, Cannes**

Kritične stavnice in lestvice so redko natančni napovedniki nagrad, sploh v Cannesu, ki rad preseneti z ignoriranjem kritičnih favoritov. Vseeno omenimo, da za zdaj najboljše kaže Alice Rohrwacher (*Srečni Lazar*), Jia Zhan-geju (*Pepel je najbolj bel*), Pawlu Pa-wlikowskemu (*Hladna vojna*) in družinski drami *Tatiči* (Shoplifters) Japonca Hirokazuja Koreeda. Do konca nas čakajo še štirje tekmovalni filmi, med njimi novi Nuri Bilge Ceylan.

Dokumentarna pristnost

Letos nismo bili deležni nobene katastrofe, kakršne sta v preteklih letih prispevala denimo Sean Penn ali Xavier Dolan, v bistvu se je kvaliteta tekmovalnega programa dvigala iz dneva v dan. Omenimo še tri odlične filme: *Stéphane Brizé* je s filmom *V vojni* (En guerre) ustvaril tipično francosko delavsko dramo, zgodbo o sindikalnem uporu proti zaprtju tovarne v lasti nemškega koncerna, ki namerava proizvodnjo preseliti v cenejša delovna okolja. Za glavno vlogo je angažiral edinega primernega igralca, **Vincenta Lindona**, francoskega Brucea Spring-

steena, največjega delavca med igralci oziroma največjega igralca med delavci, ki s svojo prezenco filmu pokloni potrebni značaj.

Lindon, vedno ekspresiven igralec z obrazom poraženca, je v filmih vselej videti, kot bi ga pobrali s ceste, in *Brižev* film je v silovitem prikazu sindikalnega pogajanja, zavlačevanja, taktiziranja, notranjih razpok in pirovih zmag tako avtentičen, da bi ga lahko zamenjali tudi za militantni dokumentar, kakršne so v sedemdesetih letih pod zastavo skupine SLON na isto temo snemali Chris Marker in družina.

Obmorski betonski pekel

Na pota stare slave se je vrnil **Matteo Garrone**, ki se je po neuspešnem, obestno grotesknem angleško govorečem projektu (*Tale of Tales*, 2015), napolnjenem z mednarodno zvezdniško zasedbo, vrnil v avtentični milje južne Italije, umazana obmorska predmestja, okolje zapuščenega in propadajočega betonskega pekla. To je svet malih kriminalcev in še manjših običajnih ljudi, ki skušajo preživeti v svetu banalnega vsakdanjega nasilja.

V filmu *Dogman* nasilni pol uteleša Simone, kokainski grobian, nekdanji boksar in nekontrolirani nasilnež, strah

Korejski maestro Lee Chang Dong se je po sedmih letih vrnil v Cannes s filmom *Gorenje*, v katerem eno osrednjih vlog igra Steven Yeun (na fotografiji), ki se je v tekmovalnem programu pojavil tudi lani v filmu *Okja*. CANNES FILM FESTIVAL

in trepet male, a razmeroma solidarne skupnosti, submisivnega pa Marcello, tihi, dobrohotni »dogman«, lastnik malega pasjega hotela, ki se ni sposoben upreti Simonovim vse bolj nerazumljivim zahtevam in uslugam, zaradi katerih v nekem trenutku celo pristane v zaporu. To je tragedija o sleherniku, ki ni sposoben zaščititi svoje »ugledne« pozicije v moralno dvomljivem svetu, zato plača visoko ceno (ironija!), odtujitev in simbolni izgon iz propadajočega okolja, za katerega Garrone verjetno sploh ni potreboval scenograf.

Korejski mojster se vrača

Enega boljših filmov tekmovalnega programa je prispeval tudi korejski maestro **Lee Chang Dong**, ki se je vrnil po sedemletni odsotnosti; njegov film *Gorenje* (Burning) temelji na kratki zgodbi Harukija Murakamija *Goreči skedenj*, in čeprav se v njej skoraj nič ne zgodi, se veliko dogaja v filmski adaptaciji, kjer Lee citira Fitzgeraldovega Gatsbyja in aludira na Ripleyja Patricie Highsmith.

Gorenje je neke vrste triler, ali vsaj drama z misterijem, pa tudi ljubezen-

ski trikotnik med mlado in atraktivno Haemi, revnim pisateljem Jongsujem, ki ji med njenim potovanjem po Afriki čuva mačko (ki je nikoli ne vidimo), in dobro situiranim, vedno elegantnim Benom, ki ga je spoznala ob vrnitvi iz Kenije. Ko Haemi nekega dne preprosto izgine, se vidno prizadeti Jongsu loti iskanja. Gorenje je mogočno delo kozmičnih razsežnosti, prepričljive atmosfere in magičnih trenutkov ob »zlati uri«, zlahten primerek vzhodnoazijske kinematografije, ki je v Cannesu letos res ne primanjkuje. ✕